

7/7637

OK-118

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21-2009/247417
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Yılmaz
Ateş

ÇOK İVEDİ

- 9 Kasım 2009

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: Baőbakanlığa muhatap 12.05.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7637-12821/27829 sayılı yazıları.

Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş'in Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Baőbakanımızca, kendileri adına eőg¼d¼m¼mde cevaplanması tensip olunan 7/7637 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı iliőikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
Dıőıőleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

**ANKARA MİLLETVEKİLİ YILMAZ ATEŞ'İN
SAYIN BAŞBAKANIMIZA YÖNELTİĞİ
7/7637 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİ**

Soru:

15-17 Nisan 2009 tarihleri arasında Cumhuriyet Halk Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi milletvekillerinden oluşan bir heyet, görüşmeler yapmak üzere Azerbaycan'a gitmiştir. Yapılan görüşmelerde, Türkiye Azerbaycan ilişkilerini derinden yaralayacak iddialar gündeme getirilmiştir. Belirtildiğine göre bu iddiaların belgeleri Azerbaycanlı yetkilerin ellerinde bulunmaktadır.

Konuyla ilgili olarak;

1. Türkiye'nin Ermenistan arasında 2004 yılından bu yana İsviçre'de görüşmeler yaptığı iddiası doğru mudur? 2004 yılından bu yana, hangi tarihlerde kaç görüşme yapılmıştır? Bu görüşmelerde Türkiye kimler tarafından temsil edilmiştir? Bu görüşmelerde hangi konular ele alınmıştır?
2. Türkiye'nin Azerbaycan'dan düşük fiyatla doğalgaz talep ettiği ve bu doğalgazı üç kat fiyatla Avrupa ülkelerine satmak istediği, ayrıca transit ücreti içinde üç katı fiyat önerdiği iddiası doğru mudur? Söz konusu talebin ret edilmesi üzerine Türkiye-Ermenistan sınır kapısının açılmasının gündeme getirildiği doğru mudur?
3. Bu iddialar doğru ise, doğalgaz anlaşması yapılması için, Türkiye Ermenistan sınır kapısı baskı unsuru olarak mı kullanılmaktadır?
4. Yaşanan bu gelişmelerin Azerbaycan'ı Türkiye'den uzaklaştırarak, iki dost ülkenin ilişkilerini sosyal, kültürel ve ekonomik yönden olumsuz yönden etkilemeyecek midir?

Cevap:

Geçmiş dönemde zaman zaman Türkiye ve Ermenistan arasında bazı temaslar olmuştur. Bu temaslar iki ülke Dışişleri Bakanlıkları kanalıyla sürdürülmüştür. Belirli bir süreden beri Türkiye ve Ermenistan, İsviçre'nin arabuluculuğunda, bazı görüşmeler yapmışlardır. Bu görüşmelerle ilgili olarak, 22 Nisan 2009 tarihinde üç ülke (Türkiye-Ermenistan-İsviçre) Dışişleri Bakanlıkları tarafından ortak bir açıklama yapılmıştır. Açıklamada yer alan unsurlar aşağıda sunulmuştur:

"Türkiye ve Ermenistan, İsviçre'nin arabuluculuğunda, ikili ilişkilerini normalleştirmek; iyi komşuluk ve karşılıklı saygı çerçevesinde geliştirmek ve bu suretle tüm bölgede barış, güvenlik ve istikrarı ileri götürmek amacıyla yoğun çaba göstermişlerdir.

İki taraf, bu süreçte somut ilerleme ve karşılıklı anlayış sağlamış ve ikili ilişkilerinin her iki tarafı da tatmin edecek şekilde normalizasyonu için kapsamlı bir çerçeve üzerinde mutabık kalmışlardır. Bu çerçevede, bir yol haritası belirlenmiştir.

Üzerinde mutabık kalınan bu zemin, devam eden süreç için olumlu bir perspektif sağlamaktadır.”

Ülkemizin Azerbaycan'dan doğal gaz alımına ilişkin Hükümetlerarası Anlaşma ve Doğal Gaz Alım-Satım Anlaşması ise 12 Mart 2001 tarihinde Ankara'da imzalanmış olup, Şahdeniz Aşama 1'i kapsamaktadır. Bu anlaşma çerçevesinde, 15 yıl süreyle Azerbaycan'dan 6,6 milyar m3 doğal gaz tedariki öngörülmektedir. Ülkemiz, Hazar Denizi'ndeki Şahdeniz Doğal Gaz sahasında üretilen Azeri doğal gazını, Temmuz 2007'de işlerlik kazanan Bakü-Tiflis-Erzurum doğal gaz boru hattı vasıtasıyla temin etmektedir.

Mevcut durumda, anılan anlaşmada belirlenmiş olan fiyat ve miktar geçerliliğini korumaktadır. Dolayısıyla, Türkiye'nin bu doğal gazı üç kat fiyatla Avrupa ülkelerine satmak istediği, ayrıca transit ücreti için üç kat fiyat önerdiği iddiası doğruluk taşımamaktadır.

Türkiye ve Azerbaycan, gücünü ortak tarih ve kültür birliğinden alan sağlam bağlarla birbirine kenetlenmiş, geçmişte olduğu gibi bugün de kader birliği içinde iki ülkedir. Bu bağlamda, iki ülke ilişkileri hızla gelişmeye devam etmektedir.

Basında yer alan bazı asılsız haberler nedeniyle, Azerbaycan kamuoyunda bazı tepkilerin oluştuğu doğrudur. Ancak bizzat Sayın Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımız tarafından çeşitli vesilelerle yapılan açıklamalarda, herhangi bir tereddüde mahal olmaması gerektiği, Türkiye'nin her zaman Azerbaycan'ın yanında yer aldığı ve onun menfaatleri hilafına adım atmayacağı vurgulanmıştır.

Son olarak, bu konudaki tutumumuz, Sayın Başbakanımızın Azerbaycan'a 13 Mayıs 2009 tarihinde, tarafımdan ise 25-26 Mayıs 2009 tarihinde Azerbaycan'a yapılan ziyaretlerde üst düzey Azeri yönetimine bizzat iletilmiştir. Sayın Başbakanımız, Bakü ziyaretinde ayrıca, Azerbaycan Milli Meclisi'nde bir konuşma yaparak Azerbaycan kamuoyunu da bilgilendirmiştir. Hâlihazırda, bu yapay sorunların Azerbaycan ile ilişkilerimizin gündeminden düştüğü söylenebilir.

Sonuç olarak, Türkiye ile Azerbaycan arasında bir soğukluk olduğu ve bunun ikili ilişkileri olumsuz yönde etkileyeceği görüşleri gerçeği yansıtmamaktadır.